

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/183213,Krakow-Uroczystosc-w-150-rocznice-urodzin-Wojciecha-Korfantego.html>
20.05.2024, 01:44

Kraków. Uroczystość w 150. rocznicę urodzin Wojciecha Korfantego

20 kwietnia 2023 r., w 150. rocznicę urodzin Wojciecha Korfantego, jednego z ojców niepodległości, w parku Jordana odbyła się patriotyczna uroczystość zorganizowana przez Towarzystwa Parku im. dr. Jordana i Oddział IPN w Krakowie.

- Syn Ziemi Śląskiej, z górniczej rodziny spod Siemianowic. W jego rodzinnym domu mówiło się po śląsku czyli po polsku. [...] Był zręcznym politykiem, świetnym mówcą, szybko stał się jednym z liderów śląskiej społeczności. [...] Gdy przyszło walczyć o Polskę, był jednym z przywódców politycznych powstania wielkopolskiego [...] Wiedział kiedy trzeba się bronić polskich interesów. Dlatego stanął też na czele III powstania śląskiego. [...] Jego zasługi dla określenia zachodniej granicy II Rzeczypospolitej są bezsporne - mówił do zebranych zastępca dyrektora oddziału IPN dr Michał Wenklar.

Godną oprawę uroczystości pod popiersiem jednego z ojców polskiej niepodległości zapewniła młodzież z klas mundurowych XXV Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie. Po krótkiej modlitwie, którą poprowadził o. Jerzy Pająk, kapelana żołnierzy Armii Krajowej i krakowskich środowisk niepodległościowych, zgromadzeni złożyli kwity i zapalili znicze pod popiersiem Wojciecha Korfantego. Wieniec w imieniu premiera Mateusza Morawieckiego

złożył Marcin Tatar, pełnomocnik wojewody małopolskiego ds. kombatantów i osób represjonowanych. Kraków reprezentował sekretarz miasta Antoni Fryczek..

Wojciech Korfanty (1873-1939)

To najważniejszy przedstawiciel polskiego ruchu narodowego na Górnym Śląsku. W czasach zaborów przeciwstawiał się germanizacyjnej polityce władz niemieckich wobec ludności polskiej, walczył także o polepszenie sytuacji niższych warstw społecznych. Występował na forum parlamentarnym (był posłem do Reichstagu) i na wiecach, spełniał się jako dziennikarz i wydawca prasowy, stworzył gazety „Polak” i „Górnoślązak”.

W listopadzie 1918 r. został członkiem Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, kierował jej wydziałem wojskowym w czasie powstania wielkopolskiego. Gdy w traktacie wersalskim zapisano, że los Górnego Śląska ma zostać rozstrzygnięty w plebiscycie, stanął na czele Polskiego Komisariatu Plebiscytowego i kierował jego akcją propagandową. W maju 1921 r. wywołał III powstanie śląskie i został jego dyktatorem, odnosząc sukcesy militarne i polityczne.

Wskutek oporu Piłsudskiego nie objął stanowiska premiera, pozostał jednak wiodącym politykiem w woj. śląskim. Był jednym z twórców i liderów polskiej chadecji, wydawcą i publicystą dziennika „Polonia”. Po zamachu majowym 1926 r. przeciwstawił się sanacji, za co spotkały go szykany, m.in. uwięzienie w Brześciu.

W 1938 r. wyemigrował do Czechosłowacji. Wrócił do Polski w kwietniu 1939 r. i został aresztowany. Zmarł tuż po zwolnieniu z więzienia. Na Górnym Śląsku był legendą już za życia. Ufundowane przez miasto Kraków popiersie Korfantego w parku Jordana, autorstwa Doroty Boryło, została odsłonięta 10 listopada 2018 r. z okazji setnej rocznicy odrodzenia się Rzeczypospolitej (odsłonięto wtedy także popiersia Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, gen. Józefa Hallera, Wincentego Witosa i gen. Kazimierza Sosnkowskiego).